

Meghalt Juhász Vilmos

Juhász Vilmos egyetemi tanár, irodalomtörténész, író és esszéista 1967. szeptember 29-én New Yorkban, 68 éves korában meghalt.

Juhász Vilmos 1899. augusztus 21-én Budapesten született, egyetemi tanulmányait Szegeden végezte: magyar irodalomtörténetből és kulturtörténelemből *summa cum laude* doktorált. Már egyetemi hallgató korában kitűnt elemző képességével és íráskészségével. Előbb lektora, majd igazgatója volt a Dante, később az Új Idők (Singer és Wolfner) könyvkiadóvállalatnak, szerkesztője a Révai Nagy Lexikonnak.

Kora ifjúságától tevékenykedett a katolikus szellemi mozgalmakban, a mélyen vallásos, de haladó és modern irányzatok híveként. Meleg barátság fűzte Sik Sándorhoz, a pap-költőhöz és a szegedi egyetem irodalomtörténeti professzorához. Egyideig a *Vigilia* c. katolikus folyóiratot is szerkesztette. Igen sokoldalú tehetségét a hírlapírás terén is gyümölcsöztette, előbb *Az Ujság*, majd 1945-től a *Szabad Szó*, a Parasztpárt napilapjának volt külpolitikai főmunkatársa.

A szegedi egyetemen 1946-tól kulturtörténelmet adott elő, mint egyetemi rk. tanár. Mivel lelkiismeretével, vallásos meggyőződésével és szellemtörténe-

ti felfogásával nem tudta összeegyeztetni a kommunista tanokat, nemsokkal a hatalomátvétel után, 1948-ban családjával elmenekült Magyarországról. Rövid ausztriai tartózkodás után Olaszországban telepedett le: Rómában szerkesztette a *Katolikus Szemle* c. folyóiratot és rendezője volt egy vatikáni kiállításnak, amelyért a pápától és az olasz kormánytól érdemrendet kapott. 1951-ben Amerikába vándorolt és a New York-i Szabad Europa Bizottság kötelékében az *East Europe* c. folyóirat egyik szerkesztője lett. Éveken át magyar irodalomtörténet és kulturtörténelmet adott elő a Columbia Egyetemen. Magyar irodalomból nála vizsgáztak azok az amerikai és magyar származású diákok, akik az Uralaltáji-tanszéken doktoráltak.

Számos könyve jelent meg otthon és az emigrációban, a legjelentősebbek: A Megváltás Felé; Hősök, Tudósok, Emberek; Nyersanyagháború; A Fejedelem; Nagy Hódítók; Világtörténet; A Világ Népei és Kulturái; Bartók Amerikai Évei; Church and Society in Hungary (Egyház és Társadalom Magyarországon); Flashes in the Night (Villámlás az Éjszakában). Összeállított egy kézikönyvet a Columbia Egyetemnek: Hungarian Social Reader. Sok tanulmányt és cikket irt folyóiratokba és lapokba, az *Uj Látóhatár* és az *Uj Európa* c. folyóiratok állandó munkatársa volt. Egyideig szerkesztette a *The Hungarian Quarterly* c. negyedévi folyóiratot.

Juhász Vilmos rengeteget dolgozott, sokszor 16-18 órát naponta, ami egészségét aláásta és végülis a halál elragadta. Nagy tudása, encyklopedikus műveltsége és széleskörű ismeretei alapján joggal tartották őt sokan az utolsó magyar polihisztnak.

Nyugodjék örök békében!

A Magyarországi
Hírek Szerkesztősége